

Polska

Analiza sektora rolno - spożywczego w Kanadzie

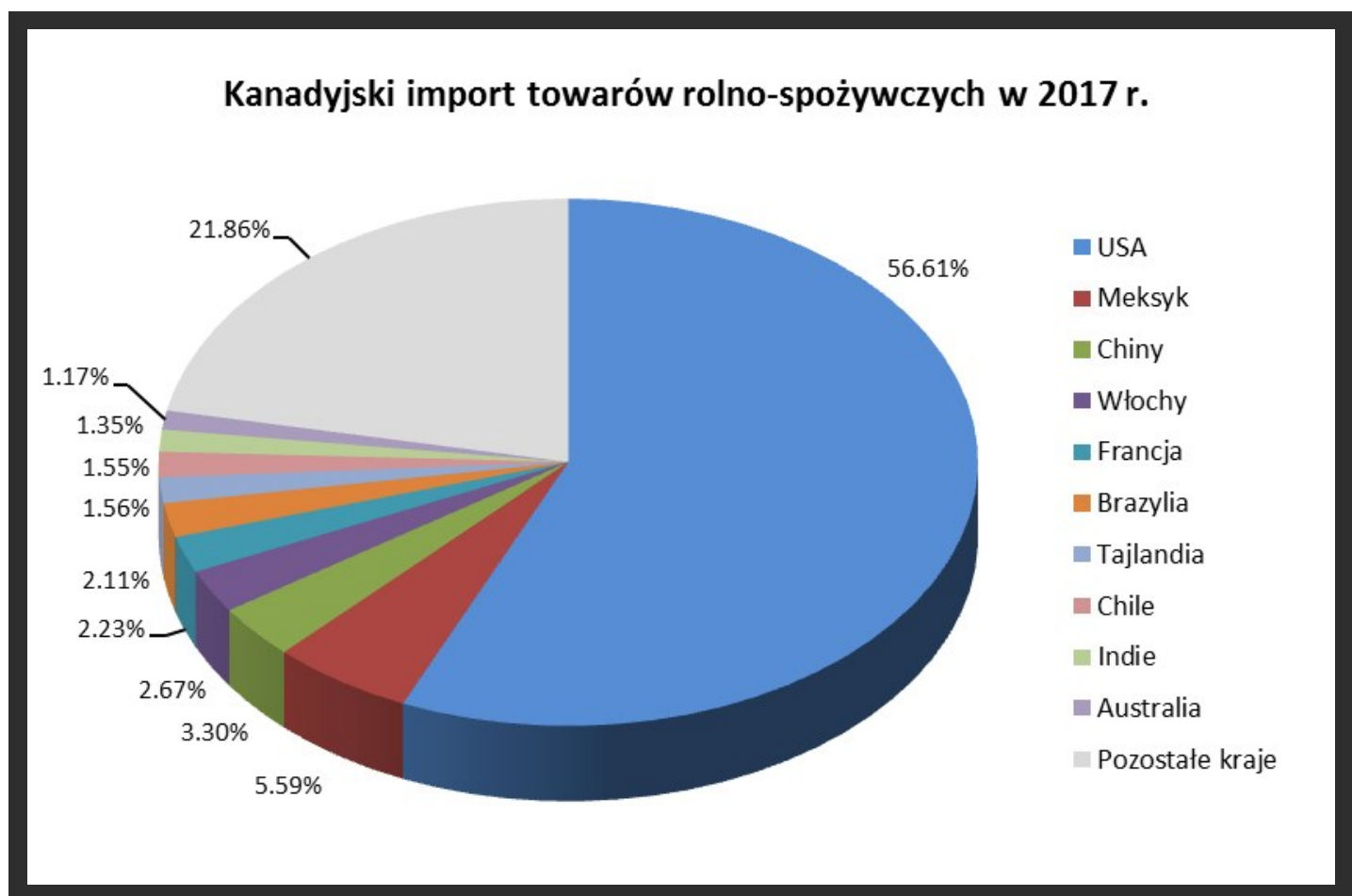
2019-03-12 03:38:34

Podstawowe informacje o aktualnej sytuacji w kanadyjskim sektorze rolno - spożywczym

Charakterystyka importu towarów rolno - spożywczych do Kanady

Według danych kanadyjskiego głównego urzędu statystycznego *Statistics Canada* import towarów rolno-spożywczych (kody celne HS 01-24) do Kanady w ostatnich latach systematycznie rośnie i w **2017 r.** wyniósł **47,9 mld CAD**, co oznacza **wzrost o 1,8%** w stosunku do poziomu z 2016 r. **Podstawowym partnerem handlowym** oraz największym dostawcą towarów rolno-spożywczych do Kanady są **Stany Zjednoczone**. W 2017 r. poziom dostaw wyniósł 27,1 mld CAD (spadek w stosunku do roku 2016 o 0,2%). **Drugim** pod względem wielkości eksporterem towarów rolno-spożywczych z rosnącym stopniowo udziałem w dostawach jest **Meksyk** (wartość dostaw w 2017 r.: 2,6 mld CAD, wzrost do roku 2016 o 9,2%). Kolejne miejsca zajmują: **Chiny** (wartość dostaw w 2017 r.: 1,5 mld CAD, wzrost poziomu dostaw o 3,2%), **Włochy** (wartość dostaw w 2017 r.: 1,2 mld CAD wzrost poziomu dostaw o 6,5%) oraz **Francja** (wartość dostaw w 2017 r.: 1 mld CAD wzrost poziomu dostaw o 8,1%). Powyższe uplasowanie się krajów w eksporcie do Kanady pozostało niezmiennie od ostatnich 5 lat. Szczegółowe informacje o wielkości kanadyjskiego importu towarów rolno-spożywczych z poszczególnych krajów w latach 2013-2017 zaprezentowane są w załączniku.

Źródło: Statistics Canada

Polska w 2017 r. uplasowała się na **39 pozycji** (12 pozycja wśród krajów europejskich), przy czym pozycja ta systematycznie się poprawia - w 2011 r. Polska zajmowała 44 miejsce.

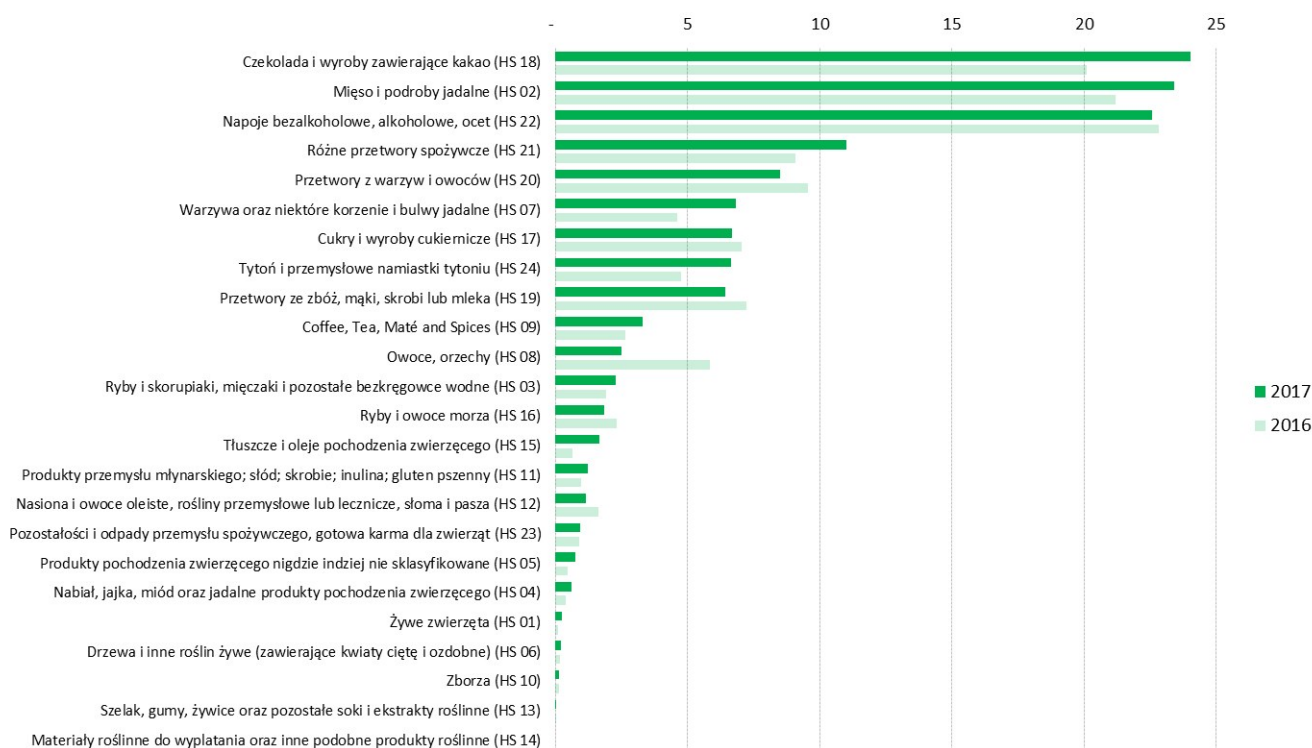
Polski eksport towarów rolno - spożywczych do Kanady w ostatnich latach systematycznie rośnie i w 2017 r. osiągnął wartość **132,8 mln CAD** odnotowując **wzrost o 6,8%** w stosunku do roku poprzedniego (124,3 mln w 2016 r.).

Największe znaczenie w polskich dostawach do Kanady w 2017 r. miały produkty działów takich jak:

- **Czekolada i wyroby zawierające kakao** - w 2017 r. wartość dostaw tej grupy towarów wyniosła, zgodnie z kanadyjskimi danymi 24 mln CAD - wzrost w stosunku do roku 2016 o 19,4%
- **Mięso i podroby jadalne** (głównie wieprzowina; dostawy tych towarów rosły w ostatnich trzech latach) - wartość dostaw w 2017 r. wyniosła 23,3 mln CAD (wzrost o 10,5% w stosunku do 2016 r.)
- **Napoje bezalkoholowe, alkoholowe, ocet** (przede wszystkim wódki, likiery i piwo, ale blisko 10% wzrost zanotowały napoje bezalkoholowe). Dostawy tych towarów spadły w stosunku do roku 2016 o 1,2% i w 2017 r. wyniosły 22,6 mln CAD
- **Różne przetwory spożywcze** (kawa i herbata, sosy i przyprawy, spreparowane proszki do pieczenia) - wartość dostaw w 2017 r. wyniosła 11 mln CAD (wzrost o 21,6%)
- **Przetwory z warzyw i owoców** (głównie soki owocowe i warzywne; marynaty owocowo-warzywne oraz przetworzone warzywa) - wartość dostaw w 2017 r. 8,5 mln CAD (spadek o 11%)
- **Warzywa oraz niektóre korzenie i bulwy jadalne** (między innymi mrożone warzywa strączkowe oraz kukurydza) - wartość dostaw w 2017 r. 6,8 mln CAD (wzrost o 48,9%)
- **Cukry i wyroby cukiernicze** - wartość dostaw w 2017 r. obniżyła się (spadek o 5,4%) i wyniosła 6,6 mln CAD
- **Tytoń i przemysłowe namiastki tytoniu** (tytoń nieprzetworzony oraz odpady tytoniowe, mieszanki tytoniu do produkcji papierosów, cygaretek i cygar) - wartość dostaw w 2017 r. wzrosła o 40,4% i wyniosła 6,6 mln CAD
- **Przetwory ze zbóż, mąki, skrobi lub mleka** (głównie wyroby piekarnicze oraz przetwory dla niemowląt) wartość dostaw tych towarów w 2017 r. spadła o 10,7 % i wyniosła 6,4 mln CAD

Wartość każdej z pozostałych pozycji w polskim eksporcie do Kanady w 2017 r. nie przekroczyła 3,3 mln CAD.

Polski eksport produktów rolno-spożywczych (HS 1-24) do Kanady w latach 2016-2017 (w milionach CAD)

Źródło: Statistics Canada

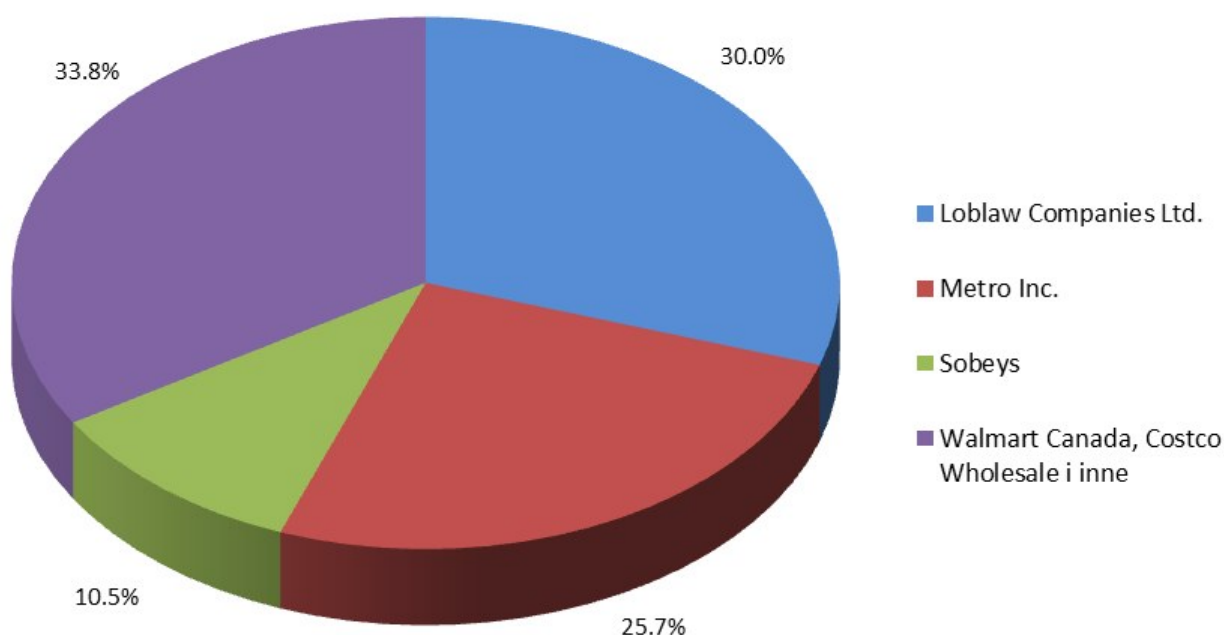
Najważniejsze sieci handlowe w Kanadzie

Kanadyjski rynek handlu żywnością jest wyceniany obecnie na około **83 mld CAD** rocznie i pozostaje silnie skonsolidowany. **Pięciu czołowych dystrybutorów żywności w handlu detalicznym realizuje w sumie około 80% wartości sprzedaży.** Tradycyjne supermarkety i sklepy typu „cash and carry” są głównymi kanałami sprzedaży żywności. Swoją ofertę artykułów spożywczych systematycznie poszerzają drogerie (*drug stores, pharmacies*) np.: Shoppers Drug Mart (w prowincji Quebec – Pharmaprix), Katz Group’s Pharmacy, McKesson Canada czy Jean Coutu Group (PJC) Inc. oraz tzw. sklepy jednej ceny „*dollar stores*” np. Dollarama, gdzie coraz częściej pojawiają się produkty spożywcze takie jak: płatki śniadaniowe, słodczyce itp.

Hipermarkety, supermarkety oraz dyskonty spożywcze posiadają ok. 66% udziału w rynku sprzedaży żywności. Sprzedaż detaliczna artykułów spożywczych w Kanadzie skupiona jest wokół trzech wiodących firm kanadyjskich:

- [Loblaw Companies Limited](#)
- [Metro Inc.](#)
- [Sobeys \(część konglomeratu Empire Company Limited\)](#)

Udział w kanadyjskim rynku sprzedaży produktów rolno-spożywczych w 2017 r.

Loblaw Companies Ltd.

Loblaw Companies Ltd. to obecnie największy konglomerat dystrybucji żywności i napojów na terenie Kanady posiadający 2300 sklepów w formatach takich jak: dyskonty spożywcze, supermarkety tradycyjne, hipermarkety i hurtownie „cash and carry”. Dodatkowo Loblaw oferuje produkty przemysłowe, leki, kosmetyki oraz usługi finansowe stając się miejscem gdzie można znaleźć wszystkie produkty codziennego użytku. Firma zatrudnia 192 tys. pracowników (na pełen i na pół etatu) i jest jednym z największych prywatnych pracodawców w Kanadzie. Silna pozycja na rynku pozwoliła rozwinąć marki własne takie jak: President's Choice, No Name, Life Brand i Joe Fresh (odzież, kosmetyki).

W 2014 r. Loblaw's Companies Ltd. ogłosił przejęcie za 12,4 mld CAD największej sieci sklepów typu „drug-store” w Kanadzie - firmy Shoppers Drug Mart. Shoppers Drug Mart pod powyższą nazwą oraz pod nazwą Pharmaprix (w prowincji Quebec, a np. w Polsce „Super-Pharm”) prowadzi sprzedaż głównie lekarstw i innych produktów farmaceutycznych, jak również pakowanej żywności, środków czystości i higieny osobistej, kosmetyków i perfum, drobnego sprzętu i wyposażenia domowego.

Sieci sklepów zarządzane przez **Loblaw Companies** to między innymi: **Loblaws, Shoppers Drug Mart, Real Canadian Superstore, Fortinos, Zehrs, Provigo, No Frills, Maxi. TNT Supermarket, Atlantic Superstore, Bloor Street Market, Your Independent Grocer, Joe Fresh, Save Easy, Valu-Mart, Extra Foods, Wholesale Club, Shop Easy, The Affiliated Independent Group, Super Valu.**

Sobeys Inc.

Firma Sobeys Inc. istnieje od 1907 r. i jest aktualnie częścią konglomeratu **Empire Co. Ltd.** Formaty sklepów należących do Sobeys to przede wszystkim hipermarkety, w których poza produktami spożywczymi sprzedawana jest również szeroka gama artykułów przemysłowych. Sobeys działa we wszystkich dziesięciu prowincjach Kanady. Firma zatrudnia 125 tyś. pracowników i posiada 1500 sklepów generujących przychód w wysokości 24,6 mld dolarów. Jednakże ze względu na lokalizację swojej głównej siedziby w prowincji Nowa Szkocja, obecność firmy jest o wiele silniejsza we wschodniej części kraju. Firma posiada marki własne takie jak: Compliments (Balance, Gluten-Free, Organic, Greencare, Sensations by Compliments, Compliments Naturally Simple) oraz SIGNAL.

Do **Sobeys** należą sieci sklepów: **Sobeys, IGA, IGA Extra, FreshCo, Foodland, Marche Boni Choix, Marche Tradition, Needs, Lawtons, Rachelle-Bery.**

W 2013 r. w celu wzmocnienia obecności firmy w zachodniej Kanadzie sieć Sobeys Inc. przejęła za 5,8 mld CAD oddział Safeway Inc. – amerykańską sieć supermarketów, obecnie znajdująca się na drugiej pozycji wśród największych sieci supermarketów w Ameryce Północnej.

Metro Inc.

Firma założona w 1947 posiada ponad 600 supermarketów oraz 250 drogerii/farmacji głównie w prowincjach Quebec (gdzie rozpoczęła działalność) oraz w Ontario. Marki własne firmy Metro to: Selection i Irresistibles, natomiast marki prywatne będące częścią firmy to: Godiva (czekolada), Gril Rouge, Hémisphère Wines, Première Moisson (piekarnie).

W skład sieci **Metro** wchodzi sklepy spożywcze: **Metro, Metro Plus, Super C and Food Basics, Marché Richelieu, Les 5 Saisons, Marché AMI, Marché Extra, Service, Servi Express and Dépanneurs Gem Convenience Stores, Marché Adonis** oraz drogerie: **Brunet, The Pharmacy, Drug Basics, McMahon Distributeur Pharmaceutique Inc., Metro Ontario Pharmacies Limited, Metro Pharmacy, The Health Products Stewardship Association (HPSA).**

Roczny dochód firmy to ponad 9,2 mld CAD.

Walmart Canada

[Walmart](#) wszedł na rynek kanadyjski w 1994 roku przejmując 122 sklepy sieci Woolco. Firma posiada ponad 400 sklepów. Walmart oferuje w swoich sklepach ponad 120,000 różnych produktów takich jak: produkty spożywcze, elektronikę, kosmetyki, chemię, wyposażenie wnętrz i ogrodów oraz punkty usługowe tj. serwisy naprawcze samochodów, fotograficzne, optyczne. W związku z wejściem na rynek konkurencyjnej sieci Target (w 2015 r. po niespełna dwóch latach funkcjonowania na kanadyjskim rynku amerykańska sieć handlowa Target ogłosiła decyzję o wycofaniu się z Kanady) Walmart poszerzył swoją ofertę o artykuły spożywcze.

Costco Wholesale

[Costco Wholesale](#) to sieć hurtowni „cash and carry” z siedzibą w USA, która od momentu wejścia na rynek kanadyjski w 1986 roku, aktualnie posiada status lidera sprzedaży w tym segmencie. Sieć na terenie Kanady to

98 sklepów w dziewięciu kanadyjskich prowincjach oferujących żywność, urządzenia AGD i odzież. Marka własna Costco to Kirkland Signature. Roczny dochód firmy to ok 15 mld CAD.

Opłaty półkowe

Detaliczni sprzedawcy artykułów spożywczych w Kanadzie pobierają opłaty półkowe. Opłata półkowa jest pobierana od producenta za umieszczenie jego produktów na półkach sklepu. Opłaty te podlegają negocjacom w momencie umieszczania produktu na półkach.

Małoformatowe sklepy spożywczo - przemysłowe (convenience stores)

Według najnowszych danych *Canadian Convenience Store Association* 26 tyś. małoformatowych sklepów spożywczych w Kanadzie odwiedza codziennie 10 mln klientów. Sklepy te zatrudniają ok. 227 tys. pracowników, dając kanadyjskiej gospodarce dochód na poziomie 56 mld rocznie.

Najważniejszymi sklepami typu „convenience stores” w Kanadzie są: Alimentation Couche-Tard, Avondale Stores, Circle K, Hasty Market, Irving Blue Canoe / Irving Mainway, Mac's Convenience Stores, Needs Convenience, OLCO, Provi-Soir, Quickie Convenience Stores, The Kitchen Table, Little Short Stop Stores, Red Circle, 7-Eleven Canada.

Rynek produktów etnicznych

Kanada uznawana jest za najbardziej zróżnicowany kulturowo kraj zachodni. Według danych głównego urzędu statystycznego „Statistics Canada” Kanadę w 2016 r. zamieszkiwało około 7,5 mln osób urodzonych poza granicami kraju. Liczba ta stanowi 21,9% ogółu ludności, co jest najwyższym takim odsetkiem wśród krajów grupy G7. Imigranci są ważnym wsparciem dla kanadyjskiej gospodarki, co przekłada się na trendy konsumpcyjne na rynku żywności. Pomimo, iż tradycyjne sklepy spożywcze kontrolują większość sprzedaży artykułów spożywczych, duża część konsumentów produktów etnicznych szuka ich w lokalnych sklepach obsługiwanych przez własną grupę etniczną.

Największa sieć sklepów etnicznych w Kanadzie to [T&T Supermarket Inc](#) (żywność azjatycka) supermarkety będące własnością firmy Loblaw. W prowincji Quebec największą taką siecią jest [Marché Epicure](#).

Polskie produkty cieszą się także dużą popularnością na rynku kanadyjskim. Z branży spożywczej największymi polonijnymi firmami są:

[Omega Food Importers Co. Ltd.](#) z siedzibą w Mississauga (Ontario) – główny importer i dystrybutor polskich artykułów spożywczych w Kanadzie. Firma powstała w 1998 r. i współpracuje z kilkudziesięcioma polskimi przedsiębiorstwami do których należą duże i znane marki, jak i małe i średnie przedsiębiorstwa. Omega kieruje importowany towar do sklepów polonijnych w całej Kanadzie, ale i coraz częściej do kanadyjskich sieci dystrybucyjnych. Firma jest właścicielem czterech dużych supermarketów [Starsky](#) w Ontario: dwóch w miejscowości Mississauga, jednego w Hamilton (aglomeracja Toronto) oraz nowego sklepu w miejscowości Aurora.

[Tonsell International Inc.](#) – drugi największy importer i dystrybutor polskich produktów spożywczych i chemii gospodarczej w Kanadzie. Firma z siedzibą w Montrealu (prowincja Quebec) została założona, podobnie jak w/w konkurencja, w 1998 r.

Przepisy dotyczące importu artykułów spożywczych

Ustawa i przepisy o artykułach spożywczych i lekach ([Food and Drugs Act and Regulations](#)) to podstawowy akt prawny regulujący sprzedaż wszystkich artykułów spożywczych w Kanadzie, zarówno importowanych, jak i krajowych. Ustawa ta określa minimalne wymagania dotyczące bezpieczeństwa i ochrony zdrowia – skład, etykietowanie, opakowania, obróbkę, przetwarzanie, sprzedaż i reklamę produktów. Rynek niektórych produktów podlega w Kanadzie licznym restrykcjom mającym na celu ochronę przed wyrobami spoza Kanady. Ograniczeniom podlega również obrót między prowincjami w oparciu o system kontyngentów wewnętrznych. Informacje na temat **kontroli eksportu i importu** znajdują się na stronie [Global Affairs Canada](#). Na w/w stronie dostępne są również informacje na temat kontyngentów taryfowych.

Utrudnieniem we wprowadzaniu artykułów rolno-spożywczych na rynek kanadyjski jest konieczność spełniania federalnych wymogów sanitarnych i przepisów dotyczących jego opakowania (etykiety i oznakowanie). Instytucją nadzorującą w tym zakresie jest federalna Kanadyjska Agencja Inspekcji Żywności (The Canadian Food Inspection Agency - CFIA). CFIA stosuje zasady dopuszczania na rynek wg. następującego podziału asortymentowego:

1. Nabiał

[Produkty nabiałowe](#) objęte są przepisami o produktach mleczarskich [Dairy Products Regulations](#) zawartymi w kanadyjskiej ustawie o produktach rolniczych ([Canada Agricultural Products Act](#)). Do każdego transportu nabiału musi zostać dołączona deklaracja importowa. Wszyscy importerzy sera muszą być w posiadaniu ważnego pozwolenia na import sera wystawionego przez kanadyjski inspektorat CFIA. W chwili obecnej nie ma wymagań licencyjnych w stosunku do importerów innych produktów mleczarskich. Informacje na temat przepisów dotyczących produktów mlecznych znaleźć także można na stronie [Głównego Inspektoratu Weterynaryjnego](#) w Warszawie.

2. Wyroby z mięsa i drobiu

Import wyrobów z mięsa i drobiu do Kanady objęty jest ustawą i przepisami o kontroli mięsa ([Meat Inspection Act and Regulations](#)) i zdrowiu zwierząt ([Health of Animals Act and Regulations](#)), nad którymi kontrolę sprawuje CFIA. Przed importem produktów na teren Kanady eksportujący kraj musi zostać oceniony przez CFIA w celu sprawdzenia czy jego krajowy system kontroli mięsa, w tym program monitorowania pozostałości, są równoważne do tych systemów i programów obowiązujących w Kanadzie. Przed wydaniem zezwolenia na eksport produktów do Kanady zagraniczne zakłady muszą również zostać zatwierdzone przez CFIA.

Do eksportu z Polski do Kanady dopuszczone jest jedynie mięso wieprzowe takie jak: mięso sterylizowane, gotowane produkty mięsne pakowane w hermetycznie zamykanych pojemnikach oraz odkostnione peklowane produkty mięsne pasteryzowane w puszkach oraz mrożone mięso wieprzowe.

Kanadyjskie warunki przywozu produktów mięsnych ze Unii Europejskiej, podręcznik procedur z zakresu higieny

mięsa oraz lista polskich zakładów mięsnych uprawnionych do eksportu do Kanady znajdują się na stronie [Głównego Inspektoratu Weterynaryjnego](#) w Warszawie.

Więcej informacji na naszej stronie w opracowaniu: „[Eksport mięsa i produktów mięsnych do Kanady](#)” oraz „[Nowe informacje na temat warunków eksportu mięsa wieprzowego do Kanady](#)”

3. Ryby i owoce morza

Kanada posiada jeden z najlepszych na świecie systemów kontroli ryb. CFIA określa zasady, wymagania i standardy kontroli produktów rybnych, federalnie zarejestrowanych zakładów przetwórstwa ryb i owoców morza oraz importerów, statków rybackich, a także sprzętu używanego do transportu i przechowywania ryb. Ryby i produkty rybne są przedmiotem ustawy [Fish Inspection Act](#), w której zawarte są wymagania dotyczące wartości zdrowotnej, znakowania, pakowania, sortowania oraz zdrowia i bezpieczeństwa. Kanadyjscy importerzy muszą posiadać pozwolenie na import wystawione przez CFIA i są zobowiązani zawiadamić na piśmie o każdej dostawie najbliższy oddział kontroli CFIA. Wymogi dla produktów rybołówstwa eksportowanych do Kanady znajdują się na stronie [Głównego Inspektoratu Weterynaryjnego](#) w Warszawie.

4. Miód

Warunki importu i eksportu miodu znajdują się na stronie [Canadian Food Inspection](#) oraz na stronie [Głównego Inspektoratu Weterynaryjnego](#) w Warszawie.

5. Świeże owoce i warzywa oraz żywność przetworzona - owoce, warzywa i wyroby z klonu

Warunki importu, eksportu w/w produktów znajdują się na stronie Canadian Food Inspection w zakładce: [Fresh fruits and Vegetables](#) oraz [Processed Products - fruits, vegetables and maple products](#)

Ze świeżych owoców i warzyw do eksportu do Kanady z Polski dopuszczane są jedynie świeże jabłka (kanadyjski rynek na polskie jabłka został otwarty w październiku 2014 r.)

Barwniki spożywcze

Lista dopuszczonych barwników spożywczych w Kanadzie oraz odpowiadające im numery europejskie i / lub nazwy amerykańskie znajdują się na stronie [Canadian Food Inspection Agency](#)

Dodatki do żywności

[Dodatki do żywności](#) regulowane są przepisami o żywności i lekach „Food and Drug Regulations” oraz pozwoleniami na dopuszczenie do obrotu (Marketing Authorizations - MAs). Wszystkie dozwolone dodatki do żywności i warunki ich stosowania wymienione są w wykazie „[Lists of Permitted Food Additives](#)”

Foreign Verification Office (FVO)

[FVO](#) przeprowadza audyty/weryfikacje bezpieczeństwa żywności w zakładach znajdujących się poza terenem Kanady, ale produkujących żywność przeznaczoną do sprzedaży na rynku kanadyjskim. FVO przygotowuje coroczne raporty, które podsumowują wizytacje zagranicznych zakładów spożywczych.

Automated Import Reference System (AIRS)

W systemie „on-line” pod nazwą [Automated Import Reference System](#) (AIRS) Kanadyjskiej Agencji Inspekcji Żywności (CFIA) po wyszukaniu produktu, podaniu jego pochodzenia, przeznaczenia, opakowania itp. można **zweryfikować zakres wymogów i dokumentów** wymaganych przy eksporcie produktów rolno-spożywczych do Kanady (należy każdorazowo zaakceptować wybraną kategorię przyciskiem GO – „Use the 'Go' button to continue”).

Stawki celne

Wysokość opłat celnych różni się w zależności od kategorii i rodzaju produktu. Kanadyjska agencja graniczna (Canadian Border Services Agency) powiadamia importerów o obowiązujących opłatach celnych i stawkach opodatkowania. Każdy produkt posiada 10-cyfrowy numer klasyfikacji celnej. Na przykład:

9506.11.10.90 - Pełny numer klasyfikacji celnej (Tariff Classification Number), w tym:

9506 - Część pierwsza - międzynarodowa

9506.11 - Część druga - międzynarodowa

9506.11.10 - Przedmiot opłaty - Kanada

9506.11.10.90 - Dodatek statystyczny - Kanada

Aktualnie obowiązująca taryfa celna na import do Kanady dostępna jest na stronie **Kanadyjskiej Agencji Służb Granicznych** [Canada Border Services Agency](#) w zakładce „Import and Export – Import Commercial Goods”. Na stronie znajduje się także aktualna taryfa celna „**Custom Tariff - 2018**”. Stawki celne na produkty rolno-spożywcze znajdują się w rozdziale pierwszym w **sekcji I-IV**.

Dodatkowe wyjaśnienia odnośnie zasad i procedur związanych z odprawą celną towarów importowanych do Kanady znajdują się w przewodniku „[Step-by-Step Guide to Importing Commercial Goods into Canada](#)”.

Liberalizacja ceł na mocy umowy CETA

Po 7 latach negocjacji, **21 września 2017 r.** rozpoczęło się **tymczasowe** obowiązywanie Kompleksowej Umowy Gospodarczo-Handlowej między Unią Europejską a Kanadą – **CETA**, a dokładniej części handlowej umowy. Obie strony zobowiązały się do stopniowej i wzajemnej liberalizacji handlu towarami, zgodnie z art. XXIV GATT z 1994 r. Cła na niemal wszystkie towary przemysłowe obu Stron (włączając – zgodnie z klasyfikacją WTO – ryby) zostaną całkowicie wyeliminowane (ponad 98% unijnych towarów rolnych i przemysłowych oraz produktów

rybołówstwa importowanych będzie do Kanady bezcłowo).

CETA otwiera nowe możliwości polskim rolnikom oraz przemysłowi rolno-spożywcemu. Wraz z wejściem w życie umowy Kanada **znosi cła na 90,9% towarów rolnych, a po zakończeniu okresu przejściowego (7 lat) na 91,7%**. (Unia – odpowiednio na 92,2% i 93,8%).

Przykładowe średnie zniesienie ceł w eksporcie z UE do Kanady:

- wyroby czekoladowe i pieczywo cukiernicze: (było do 15% - obecnie 0%)
- sok jabłkowy (było 8,5% - obecnie 0%)
- wódka (obecnie 0% - wódka podlega cłu specyficznemu w wysokości 12,28 centa CAD za litr czystego alkoholu)

Towary rolne

Eliminacja ceł na towary rolne dokonywana będzie **w kilkuletnim okresie przejściowym** rozpoczynającym się w dniu wejścia umowy w życie. Dla nielicznej grupy najbardziej wrażliwych dóbr rolnych liberalizacja dostępu do rynku będzie ograniczona do wprowadzenia/rozszerzenia obecnie obowiązujących kontyngentów taryfowych bądź w ogóle nie nastąpi (mięso kurcząt i indyków, jaja i produkty z jaj).

W momencie pełnego wejścia umowy w życie Kanada znosi cła na unijne towary objęte kontyngentami WTO. Kontyngenty WTO uwzględnione w umowie CETA, będą zarządzane według dotychczasowych zasad.

Ważną koncesją Kanady jest utworzenie bezcłowego kontyngentu taryfowego na import sera. Kontyngent ten będzie stopniowo powiększany:

- 2017 r. – 2 667 ton
- 2018 r. – 5 333 ton
- 2019 r. – 8 000 ton
- 2020 r. – 10 667 ton
- 2021 r. – 13 333 ton
- po 2021 r. – 16 000 ton

Więcej informacji [tutaj](#).

Kontyngenty na ser będą zarządzane poprzez system licencjonowania zadeklarowany przez Kanadę w umowie

(por. *Declarations on TRQ Administration*). Kontyngenty będą określane na rok kalendarzowy. System przewiduje coroczne przyznawanie licencji nowym dostawcom. W okresie przejściowym dla nowych dostawców będzie dostępne przynajmniej 30% kontyngentu, a po tym okresie – co najmniej 10%. W przypadku gdy kontyngent nie będzie w pełni rozdysponowany, pozostała jego część będzie dostępna dla kwalifikujących się dostawców na zasadzie *pro rata*, a jeśli nadal nie będzie wyczerpany to licencje będą wydawane na wniosek zainteresowanych. Kanada przewiduje możliwość ograniczenia wysokości alokacji do określonego poziomu w celu zachowania konkurencji, sprawiedliwości i równowagi w imporcie. W przypadku niewykorzystania przyznanego limitu i niezwrócenia niewykorzystanej części, dostawca może zostać ukarany poprzez zmniejszenie przydziału w kolejnym roku.

Produkty rybne

Obie strony w pełni wyeliminują wszystkie taryfy na produkty rybołówstwa. Dzięki przepisom WTO 76,4% kanadyjskiego importu korzysta z zerowej stawki celnej. Kanada zniesie pozostałe cła w dniu wejścia umowy w życie. (UE zgodziła się na wyeliminowanie 95,5% taryf na produkty rybołówstwa po wejściu w życie CETA i 4,5% taryf w ciągu 3, 5 lub 7 lat). Ponadto Kanada zgodziła się przyznać Unii w dziedzinie rybołówstwa koncesje wykraczające poza liberalizację celną, m.in. traktować unijne statki rybackie na zasadzie niedyskryminacji, a więc nie gorzej niż statki innych państw. Kanada, a właściwie jej prowincje, zniosą z dniem wejścia umowy w życie ograniczenia w wywozie ryb (w formie wymogu minimalnego przerobu lokalnego); w przypadku prowincji Nowa Fundlandia i Labrador nastąpi to trzy lata później. Unia za to zgodziła się na pewne odstępstwa w regułach pochodzenia dla 8 pozycji taryfowych określonych 6-cyfrowymi kodami nomenklatury CN: ex 0304.29, ex 0306.12, 1604.11, 1604.12, ex 1604.13, ex 1605.190, 1605.20, 1605.30), w ramach określonego kontyngentu.

Baza danych Komisji Europejskiej - MADB (Market Access Database) udziela informacji nt. taryf celnych i formalności importowych firmom eksportującym z UE na rynki państw trzecich w tym Kanady (na terenie UE dostęp do bazy nie wymaga logowania się).

CETA: Wytyczne dla przedsiębiorców tj.: krótki przewodnik dla polskich przedsiębiorstw zainteresowanych nawiązaniem kontaktów z kanadyjskimi partnerami znajduje się na [stronie ZBH Toronto](#)

Przepisy dotyczące pakowania artykułów spożywczych

Bezpieczeństwo użycia wszystkich materiałów wykorzystywanych do pakowania artykułów spożywczych regulowane jest przez część 23 ustawy i przepisów o artykułach spożywczych i lekach ([Food and Drugs Act and Regulations, Div. 23](#)). W tej części ustawy (B.23.001) zakazuje się sprzedaży artykułów spożywczych w opakowaniach, które mogą dodać szkodliwe substancje do ich zawartości. Zgodnie z tą ustawą to na sprzedawcy artykułów spożywczych (producencie lub dystrybutorze) spoczywa wyraźnie określona odpowiedzialność za upewnienie się, że materiały użyte w produkcji opakowań spełniają ten wymóg. Ze względu na ogólny charakter tego wymogu materiały przeznaczone do pakowania artykułów spożywczych mogą być dobrowolnie przedkładane do agencji ds. artykułów spożywczych (ang. Food Directorate) w celu oceny ich bezpieczeństwa chemicznego w odniesieniu do sekcji B.23.001 przed rynkowym ich wykorzystaniem. Odnosi się to do wszelkich rodzajów materiałów, czy to w postaci produktu końcowego laminowanego folią lub pojemnika, czy produktów takich, jak żywica z tworzywa sztucznego, koncentrat koloru itd.

Obowiązek etykietowania

Wszystkie produkty żywnościowe importowane do Kanady muszą posiadać etykiety opracowane zgodnie z wymogami **Kandyjskiej Agencji Inspekcji Żywności** – Canadian Food Inspection Agency (CFIA) i **Ministerstwa Zdrowia Kanady** (Health Canada).

Etykiety artykułów spożywczych oraz napojów muszą zawierać następujące informacje:

1. Oznakowanie w języku angielskim (oraz francuskim w prowincji QC)
2. Nazwa zwyczajowa
3. Kraj pochodzenia
4. Data i instrukcje dot. przechowywania
5. Tożsamość i główne miejsce prowadzenia działalności
6. Czytelność i lokalizacja
7. Lista składników i alergenów
8. Ilość netto
9. Opis wartości odżywczej

Niedostosowanie się do tych wymogów spowoduje odrzucenie produktu podczas jego przewozu przez granicę lub, jeśli produkt znajdzie się na półkach sklepów, natychmiastowe jego wycofanie. Do zaprojektowania grafik dla rozważanych produktów zaleca się zatrudnienie kanadyjskiej agencji, która wykaże się zrozumieniem ustawodawstwa Kanady w zakresie regulacji dotyczących opakowań produktów.

W Kanadzie **stosuje się dwa rodzaje dwujęzycznych opakowań. Pierwszy rodzaj obowiązuje w prowincji Quebec** i charakteryzuje się **koniecznością obecności całego tekstu w obu językach (angielskim i francuskim) w jednakowym rozmiarze. Drugi rodzaj obejmuje etykiety objęte regulacjami federalnymi w zakresie sprzedaży w Kanadzie, z wyjątkiem w prowincji Quebec.** Na potrzeby tego rodzaju jedyne fakty, które należy tłumaczyć to nazwa, opis produktu (jeśli jest to wymagane), ilość netto, składniki i tabela przedstawiającą wartości odżywcze.

Aby **ułatwić** importerom stosowanie obowiązujących przepisów CFIA uruchomiła specjalną stronę internetową poświęconą etykietowaniu, opakowywaniu oraz reklamowaniu produktów spożywczych sprzedawanych na terenie Kanady). Więcej informacji [tutaj](#).

Rynek alkoholi

Kanadyjski rynek napojów alkoholowych jest **rynkiem reglamentowanym**. Jest to wynikiem systemu federalnego Kanady i dużej samodzielności władz poszczególnych prowincji/terytoriów w zakresie spraw gospodarczych. Produkcja, dystrybucja, import i eksport wyrobów alkoholowych pozostaje w gestii władz poszczególnych prowincji/terytoriów. Powołane w tych prowincjach/terytoriach agencje władz prowincji jak np. **Liquor Control Board of Ontario (LCBO)** w prowincji **Ontario** dokonują zakupów za granicą w oparciu o zatwierdzone wcześniej i uzgodnione cenowo towary na rachunek własny. Towar ten nie może być sprzedany/wysłany do innej prowincji w celach handlowych. Akceptacje towaru następuje po przekazaniu do LCBO danych fizyko-chemicznych danego produktu i przyjęciu obowiązującego programu promocyjnego towaru ustalanego przez LCBO.

W prowincji **Quebec** działa analogiczna agencja **Société des Alcools du Québec (SAQ)**. Należy podkreślić, że wymagania w obu prowincjach są zróżnicowane i **towar dopuszczony w prowincji Ontario nie jest automatycznie dopuszczony do importu do prowincji Quebec**. Taka organizacja rynku powoduje duże utrudnienia dla zagranicznych eksporterów i podraża znacznie koszty wprowadzenia danego wyrobu na rynek.

Monopole poszczególnych kanadyjskich prowincji (należące do rządu danej prowincji) to:

- [LCBO](#) w Ontario
- [SAQ](#) w Quebec
- [BC Liquor Stores](#) w Kolumbii Brytyjskiej
- [SASK Liquor](#) w Saskatchewan

Pewien wyjątek stanowi prowincja Alberta, w której w 1994 r. przeprowadzono reformę prywatyzującą państwowy monopol i obecnie funkcjonują tam prywatne sieci dystrybuujące alkohol. Niemniej jednak import alkoholu do prowincji Alberta nadal pozostaje pod ścisłą kontrolą Komisji ds. Napojów Alkoholowych i Hazardu i odbywa się on na podobnych zasadach jak w pozostałych prowincjach kanadyjskich.

Najbardziej efektywnym dla eksportera rozwiązaniem jest działanie za pośrednictwem miejscowego Agenta (lub Agencji) posiadającego wymagane licencje i znającego procedury.

Użyteczną bazą danych firm, którym można zaproponować współpracę na zasadach agencyjnych jest stowarzyszenie [Drinks Ontario](#) zrzeszające 110 firm reprezentujących 90% wszystkich importowanych do tej prowincji alkoholi. W zakładce [Member Directory](#) można znaleźć listę agentów/agencji zajmujących się dystrybucją, importem alkoholi w Ontario. Procedury LCB dostępne są [tutaj](#)

Targi spożywcze w Kanadzie

Targi dla sektora sprzedaży detalicznej organizowane są w Kanadzie przez trzy organizacje:

- **Kanadyjskie Stowarzyszenie Zdrowej Żywności (Canadian Health Food Association, CHFA)**
- **Federacja Niezależnych Sprzedawców Kanadyjskich (Canadian Federation of Independent Grocers, CFGI)**
- **SIAL Canada**

Organizacja restauratorów **Restaurants Canada** jest odpowiedzialna za organizację targów dla sektora gastronomicznego.

[The Canadian Health Food Association](#) (CHFA)

Kanadyjskie Stowarzyszenie Zdrowej Żywności (CHFA) to największa organizacja poświęcona produktom zdrowym i ekologicznym. Do ich członków zaliczają się producenci, przedsiębiorstwa handlowe, hurtownicy, dystrybutorzy i importerzy produktów naturalnych i ekologicznych. Targi organizowane przez to stowarzyszenie nie ograniczają się jedynie do produktów spożywczych, ale otwarte są jedynie dla członków tej organizacji.

[Canadian Federation of Independent Grocers](#) (CFGI)

Federacja Niezależnych Sprzedawców Kanadyjskich (CFGI) to założone w 1962 r. stowarzyszenie handlowe typu non-profit, które współpracujące i wspiera sprzedawców detalicznych. Organizacja jednoczy ponad 4 tys.

niezależnych kanadyjskich firm. Organizowane przez CFGI targi to:

- [Grocery & Specialty Food West](#) (23 – 24 kwietnia 2018 r., Vancouver, BC)
- [Grocery Innovation Canada](#) (23 – 24 października 2018 r., Toronto, ON)

[SIAL Canada](#) (2 – 4 maja 2018 r., Montreal, QC)

Targi **SIAL** Canada to **najważniejsze** wydarzenie z branży spożywczej w Ameryce Północnej, w których uczestniczy ponad 1000 wystawców z 50 krajów świata. Co roku targi odwiedza ponad 18,5 tysięcy profesjonalistów z niemal 60 krajów takich jak: przedstawiciele sklepów sieciowych, hurtowni, sklepów detalicznych i specjalistycznych. Targom towarzyszą liczne wydarzenia branżowe - [konferencje](#), panele dyskusyjne np.: [SIAL Food Hub](#), w których biorą udział eksperci, przedstawiciele firm oraz instytucji rządowych. Na targach odbywają się międzynarodowe konkursy produktów spożywczych m.in. [SIAL Innovation Contest](#) - konkurs produktów innowacyjnych oraz [Olive d'Or Contest](#) - konkurs oliwy z oliwek a także [spotkania networkingowe](#) z międzynarodowymi ekspertami.

[RC Show](#)

Restaurants Canada to kanadyjska organizacja typu non-profit reprezentująca branżę gastronomiczną w Kanadzie. Do członków organizacji należy ponad 30 tys. przedsiębiorstw z sektora **produktów i usług dla branży „foodservice and hospitality”** (HoReCa -hotele, restauracje i placówki zbiorowego żywienia, firmy cateringowe). Targi w 2018 r. odbywają się w terminie 25 – 27 luty 2018 r. w Toronto.

Lista wszystkich kanadyjskich targów spożywczych znajduje się [tutaj](#).

Przydatne linki:

[Agriculture and Agri-Food Canada](#)

[Canada Border Services Agency](#)

[Canadian Food Inspection Agency](#)

[Automated Import Reference System \(AIRS\)](#)

[Global Affairs Canada](#)

[Strona Komisji Europejskiej o CETA](#)

[Market Access Database \(MADB\)](#)

Opracowała: Magdalena Czerwińska, ZBH Toronto

INNOWACYJNA GOSPODARKA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**MINISTERSTWO
ROZWOJU**

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego